

Kvalifikacijski profil za sektor second-hand »Strokovnjak za rabljene električne naprave«

Koncept nacionalne kvalifikacije za Slovenijo Neža Pavzin, Blaž Weber

Kontakt v Sloveniji:

Neža Pavzin
Šolski center Nova Gorica
Medpodjetniški izobraževalni center-MIC
Tel.: +386 5 6205 736
neza.pavzin@scng.si
www.scng.si
Blaz Weber
Tel.: +386 5 6205 734
blaz.weber@scng.si
www.scng.si

Projektni menedžment in koordinacija projekta:

Heike Arold – INBA nachhaltige
Berufsbildung und Arbeit
Tel.: +49 (0) 4331 148791
arold@inba-sh.de
www.inba-sh.de
Ralf Kaufmann – nordprojekte
Kaufmann&Partner
Tel.: +49 (0) 4331 – 7707711
kaufmann@nordprojekte.de
www.nordprojekte.de

Kazalo vsebin

1. Uvod	3
2. Splošni opis nacionalnega koncepta	4
2.1 Vrsta in uporaba kvalifikacije.....	5
2.2 Glavni cilj kvalifikacije.....	5
2.3 Opis ciljne skupine.....	5
2.4 Standardi kakovosti in njihov pomen	6
2.5 Kvalifikaciji pripadajoči moduli in časovni okvir	6
2.6 Didaktična struktura modulov.....	7
3. Potek in struktura kvalifikacije	8
3.1 Priporočene metode poučevanja in učenja.....	8
3.2 Učni cilji in kompetence posameznega modula.....	9
3.3 Kratek opis vsebine poučevanja in učenja za posamezen modul.....	10
3.4 Časovni okvir / vrstni red modulov	11

1. Uvod

Nacionalni kvalifikacijski koncept je izdelal slovenski partner, Šolski center Nova Gorica, pod vodstvom »nordprojekte Kaufmann&Partner« in »INBA – Institut nachhaltige Berufsbildung und Arbeit«, v okviru projekta Erasmus+ »QualiProSH Electro«. Osnova za nacionalni koncept je evropski koncept specifične kvalifikacije »strokovnjak za rabljene električne naprave« za sektor rabljenega blaga, ki je bil izdelan v Erasmus+ projektu »QualiProSH Electro«, kot tudi kvalifikacijski profil in standardi kakovosti, ki so bili izdelani v prejšnjih dveh projektih Leonardo da Vinci, »QualiProSecondHand« in »QualiProSH II«. Vsebine in cilji poučevanja in učenja kot tudi kompetence in veščine, ki se jih poučuje v okviru kvalifikacije so bile izdelane v prejšnjih projektih z natančno analizo delovnega procesa, ki jo je opravil Inštitut tehnologije in izobraževanja (IT + B) univerze v Bremnu, projekt pa je koordinirala Heike Arold. Vsebina in struktura izvedbe je bila prilagojena nacionalnemu okviru slovenskega poklicnega izobraževanja in usposabljanja, pogojem potencialnega trga dela in potrebam ciljnih skupin v Sloveniji.

Nacionalni koncept, ki temelji predvsem na, v letu 2005, prenovljeni lisbonski strategiji za rast in delovna mesta, prispeva k profesionalizaciji področja rabljenih električnih naprav v sektorju rabljenega blaga. Okvirna direktiva o odpadkih 2008 znatno podpira pripravo za ponovno uporabo kjer je to druga prednostna naloga v širši hierarhiji ravnanja z odpadki. Sedmi okoljski akcijski program 2013 pravi: "Leta 2050 živimo dobro tudi znotraj ekoloških omejitev planeta. Naša blaginja in zdravo okolje izvirajo iz inovativnega, krožnega gospodarjenja, kjer se nič ne zapravlja in kjer se z naravnimi viri upravlja trajnostno ..." Eden od treh ključnih ciljev je "usmerimo skupnost v učinkovito ravnanje z viri, zeleno in konkurenčno nizko ogljično gospodarstvo". Bistveni elementi Evropske komisije v novem krožnem gospodarskem paketu 2015 so - vzdržljivi, popravljivi in ponovno uporabni izdelki.

Zadnja mnenja in objave zainteresiranih v krožnem gospodarskem akcijskem načrtu kažejo na potrebo po kvalifikacijah za nastajajoč sektor ponovne uporabe: "Vzpostavljanje koristi, bo odvisno tudi od tega, kako dobro in hitro se lahko razvije in uvede ustrezne spretnosti in izobrazbo za krožno gospodarjenje". pravi Evropska agencija za okolje v svojem poročilu EEA št. 2/2016. " Vlaganje v izobraževanje in usposabljanje bo ključnega pomena " pravi Mnenje Evropskega ekonomsko-socialnega odbora (NAT / 676 - EESO-2016-00042-00-00-APA -TRA)

V naslednjih poglavjih bomo na splošno predstavili koncept in podrobno predstavili njegovo izvedbo. Produkti kot so standardi kakovosti in evropski koncepti, didaktični material za posamezne dele (moduli in urniki, vsebinske tabele in material za poučevanje in učenje) ter dodatni izdelki, kot na primer ocenjevalni instrument za identifikacijo manjkajočih kompetenc in instrument za ocenjevanje kakovosti kvalifikacije, so dostopni na spletni strani projekta www.qualiprosh.eu ali pa jih dobite pri zgoraj navedenih kontaktnih osebah.

Vpliv na okolje, povezan z električno in elektronsko opremo (EEO) je razmeroma velik, v njegovem celotnem življenjskem ciklu v primerjavi z drugimi potrošniškimi izdelki. Določanje prednostnih nalog ponovne uporabe OEEO je pristop, ki ga je predlagala EU za zmanjšanje proizvodnih učinkov in zmanjšanje življenjskega cikla bremena.

Slovenija mora obravnavati dve ključni vprašanji na področju ponovne uporabe EEO:

1. Kako zagotoviti ponovno uporabo elektronskih izdelkov ?
2. Katere splošne pogoje je potrebno vključiti v delovne procese in edukacijo, da bo industrija akceptirala ponovno uporabo?

Potrebno je preučiti kritične dejavnike, da bodo podjetja lahko uspešno delovala na tem področju. Predhodne predloge za vključitev ponovne uporabe / preнове praks v slovensko upravljalno strukturo je predlagala že OEEO, kjer se osredotoča na socialne razsežnosti ponovne uporabe.

V nacionalnem konceptu je potrebno upoštevati specifikacije za izboljšanje pogojev za ponovno uporabo in obnovo električne in elektronske opreme, ki je dosegla konec svoje prve življenjske dobe. Potrošnikom je potrebno zagotoviti, da je vsaka ponovna uporaba električne in elektronske opreme primerna za namene tako v smislu varnosti in funkcije.

Zato je potrebno v edukacijo vključiti zahteve standarda PAS141 ki določa zahteve o tem, kako voditi postopek priprave rabljene električno in elektronsko opremo . Ta zagotavlja, da je vsa oprema, pregledana in preizkušena v skladu z zahtevami, in da je vsak del opreme skozi pripravo za postopek ponovne uporabe evidentiran o vseh opravljenih testih. Torej, nacionalni koncept v Sloveniji mora biti skladen s standardi in temu je potrebno prilagoditi module za izobraževanje in usposabljanje.

2. Splošni opis nacionalnega koncepta

Nacionalni koncept smo prilagodili glede na stanje tega sektorja v Sloveniji. V zadnjih letih se področje pri nas razvija, vendar je le-ta še vedno zelo počasen. Vzroke za to lahko iščemo tudi v pomanjkanju sistemske ureditve delovanja socialnega podjetništva, v okviru katerega se izvajajo tovrstne dejavnosti v Evropi in nasprotovanju domačih proizvajalcev s podporo krovne ministristva za izvajanje prednostnega reda ravnanja z elektronskimi odpadki, ki vključuje prednostno uvrstitev v pripravo na ponovno uporabo. Eno večjih podjetij, ki se ukvarja s sprejemom, popravilom in nadaljnjo uporabo rabljenih predmetov je Center ponovne uporabe d.o.o., SO.P., ki deluje po načelih socialnega podjetništva in ima 9 poslovnih enot v Sloveniji., ki delujejo kot REUSE mreža. Šolski center Nova Gorica se je pri izvedbi dela projekta povezal z mrežo centrov ponovne uporabe. Tako smo izvedli testiranje celotne kvalifikacije »strokovnjak za rabljene električne naprave«.

Testiranje smo izvedli v poslovni enoti Centru ponovne uporabe Ljubljana. V tej poslovni enoti CPU sprejemajo izdelke, ki so dovolj dobro ohranjeni in jih lastniki ne potrebujejo več oz. jih ne želijo več uporabljati, kot na primer pohištvo, računalniško opremo, knjige, opremo za dom in prosti čas, kolesa, športno opremo, oblačila, igrače. V CPU izvajajo postopek »priprava na ponovno uporabo«, s čimer izdelke pripravijo za vnovično uporabo in jih prodajo po simbolični ceni. Centri ponovne uporabe so bili vzpostavljeni v okviru projekta USE-REUSE in sedaj samostojno delujejo na devetih lokacijah. Za celotno mrežo centrov poteka enotna promocija, marketing, prijave na projekte, izdelki pa se izmenjajo med centri vsakih 5 tednov, kar omogoča kroženje izdelkov glede na različna geografska območja in potrebe.

Testiranje smo izvedli na skupini zaposlenih in jim omogočili vpogled v kvalifikacijski profil za »strokovnjak za rabljene električne naprave«. S tem so zaposleni dobili širšo sliko celotnega procesa dela v sektorju rabljenega blaga. S tem želimo doseči trajno uporabo kvalifikacije. Če se bo kvalifikacijski okvir izkazal za uspešnega tudi v Sloveniji, bomo v sodelovanju s centri ponovne uporabe, na Center RS za poklicno izobraževanje, podali predlog za razvoj nove nacionalne poklicne kvalifikacije in ga poskusili vključili v nacionalni kvalifikacijski okvir.

Skupina je pregledala kvalifikacijski okvir in podala svoje predloge glede na dosedanje delovne izkušnje. Testiranje modulov je potekalo z manjšo skupino zaposlenih, v skupini je bilo osem zaposlenih.

Testna skupina združuje ljudi različnih profilov, predvsem pa zaposlene z srednjo in višjo stopnjo izobrazbe. Zaposlili so se v socialno podjetje kot težje zaposljivi, tako mladi kot starejši z več let delovnih izkušenj, visoko izobraženi, dolgotrajni brezposelni, mladi ob

zaključku študija, ženske pri štiridesetih itd., ki zaradi globalizacijskega vpliva in ukinitve proizvodnih kapacitet ne dobijo dela v svoji branži. Ti zaposleni so strokovnjaki s svojega področja, vendar pa jim primanjkuje trženjskih znanj, ki bi jim omogočilo intenzivnejši marketing in prodajo v CPU.

Usposabljanje je potekalo tako, da smo zaposlenim predstavili module. Po tem so si module pregledali še zaposleni sami, s samostojnim učenjem. Na naslednjem srečanju so podali svoje predloge in spremembe, glede na njihove delovne izkušnje in sistem rabljenega blaga v Sloveniji.

2.1 Vrsta in uporaba kvalifikacije

Kvalifikacija zajema 11 modulov. Za uspešno izvedbo testiranja smo opredelili kriterije in strategijo testiranja za vsakega partnerja posebej. Testiranje zajema spodnje module.

Novih modulov, ki so bili oblikovani za področje rabljenih električnih naprav je šest in sicer:

- Transport rabljenih električnih naprav
- Skladiščenje rabljenih električnih naprav
- Čiščenje in popravilo rabljenih električnih naprav
- Demontaža in odprodaja rabljenih električnih naprav
- Socialne kompetence I (osebne lastnosti)
- Socialne kompetence II (kompetence ravnanja s človeškimi viri)

Poleg na novo oblikovanih modulov pa je v kvalifikaciji tudi 5 že obstoječih modulov:

- Menedžment/upravljanje s poslovnimi procesi
- Sprejem blaga/strank
- Nakup/nabava in sprejem blaga/strank
- Prodaja blaga in
- Organizacija sprejema blaga

Kvalifikacijo smo uporabili za testiranje in ugotovitev kako jo lahko še dopolnimo in izboljšamo. Po pregledu in izpolnitvi vprašalnikov za posamezno kvalifikacijo smo dobili raznovrstne odgovore. Le-ti so predstavljeni v naslednjih poglavjih.

2.2 Glavni cilj kvalifikacije

Glavni cilj kvalifikacije je predvsem vpogled v kompetence in znanja, ki jih potrebuje oseba zaposlena na delovnem mestu »strokovnjak za rabljene električne naprave« v sektorju rabljenega blaga.

2.3 Opis ciljne skupine

Cilj takšnih usposabljanj je posredovanje tako teoretičnega kot tudi praktičnega znanja ter pridobivanje kompetenc in spretnosti, ki so potrebne za uspešno izvajanje različnih delovnih nalog. Pri oblikovanju kvalifikacije »strokovnjak za rabljene električne naprave« za sektor rabljenega blaga smo upoštevali potrebe ciljne skupine oziroma zaposlenih v sektorju rabljenega blaga, ki so v velikem številu nizko kvalificirani ali pa predstavniki prikrajšanih skupin.

Testna skupina združuje ljudi različnih profilov, predvsem pa zaposlene z srednjo in višjo stopnjo izobrazbe. To so ljudje različnih profilov z različno stopnjo izobrazbe. Zaposlili so se v socialno podjetje kot težje zaposljivi, tako mladi kot starejši z več let delovnih izkušenj,

visoko izobraženi, dolgotrajni brezposelni, mladi ob zaključku študija, ženske pri 40-tih itd., ki zaradi globalizacijskega vpliva in ukinitve proizvodnih kapacitet ne dobijo dela v svoji branži. Ti zaposleni so strokovnjaki s svojega področja, vendar pa jim primanjkuje trženjskih znanj, ki bi jim omogočilo intenzivnejši marketing in prodajo v CPU. Na področju elektronike je zaposlena strokovno usposobljena oseba s tega področja, ostali pa bi pridobili dodatna znanja, v skladu s prenovljeno Direktivo evropskega parlamenta in sveta 2012/19/EU, z dne 04. julija 2012, o odpadni električni in elektronski opremi (OEEO).

2.4 Standardi kakovosti in njihov pomen

Osnova, za primerjanje kvalifikacije »strokovnjak za rabljene električne naprave« na evropski ravni, so enaki cilji in vsebine poučevanja in učenja kot tudi enake kompetence. Pa tudi standardi kakovosti, ki jih je potrebno upoštevati pri vsakem nacionalnem konceptu posebej.

Standardi kakovosti opredeljujejo pogoje in okvir za izvedbo kvalifikacije. Standardi kakovosti so določeni kriteriji, ki jih je potrebno izpolniti (ne glede na regijo) in ki pripomorejo, da kvalifikacijski koncepti ustrezajo določenim zahtevam in pravilom. S tem postane kvalifikacija merljiva. Merljivost pomaga pri primerljivosti veščin in kompetenc, ki so bile pridobljene v okviru kvalifikacije (usposabljanja).

Za boljše razumevanje posameznih standardov kakovosti, smo standarde razvrstili v kategorije »vhodni podatek«, »proces« in »izhodni podatek«. Vhodni podatek zajema vse standarde kakovosti, ki opisujejo kvalifikacijski okvir, proces predstavlja kriterije specifične za sektor, izhodni podatek pa zajema rezultate, ki ji je potrebno doseči v okviru kvalifikacije.

Podrobna predstavitev in seznam standardov kakovosti, ki jih je potrebno upoštevati je povzet in opisan v posebnem dokumentu, ki ga lahko naložimo s spletne strani **www.qualiprosh.eu**, pod »**documentation and downloads**«, v **poglavju 2.4**.

2.5 Kvalifikaciji pripadajoči moduli in časovni okvir

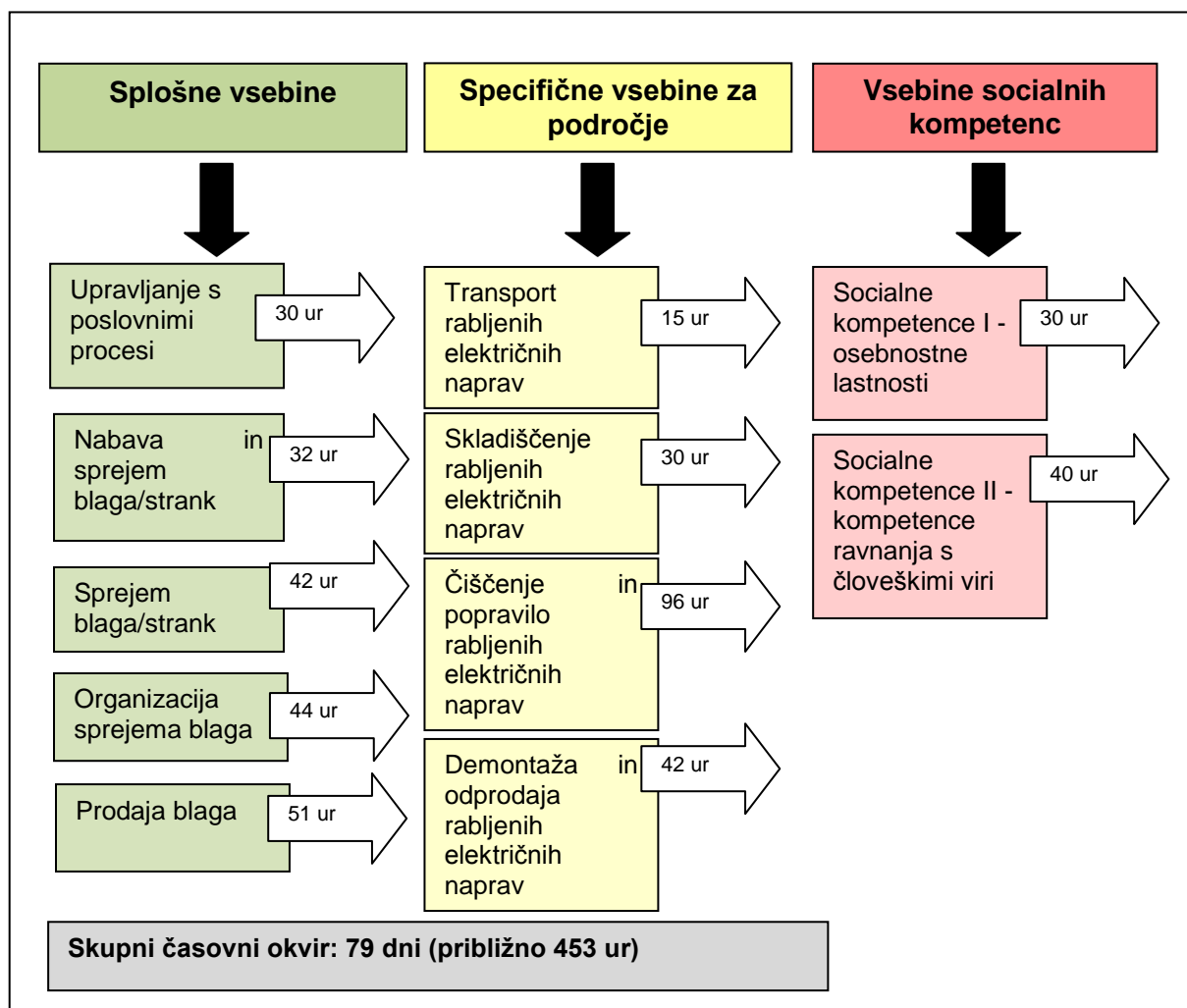
Kvalifikacija »specialist za rabljene električne naprave« zajema tri učna področja:

1. Splošne vsebine, ki se jih lahko uporablja tudi na drugih področjih sektorja rabljenega blaga.
2. Specifične vsebine, ki so vezane na specifičen delovni proces rabljenega blaga in sicer na področje rabljenih električnih naprav.
3. Vsebine, ki predstavljajo nujno potrebne socialne kompetence.

Tri učna področja so razdeljena v 11 modulov in sicer:

1. Menedžment / upravljanje s poslovnimi procesi
2. Nabava in sprejem blaga
3. Sprejem blaga / strank
4. Organizacija sprejema blaga
5. Prodaja
6. Transport rabljenih električnih naprav
7. Skladiščenje rabljenih električnih naprav
8. Čiščenje in popravilo rabljenih električnih naprav
9. Demontaža in odprodaja rabljenih električnih naprav
10. Socialne kompetence I – osebnostne kompetence
11. Socialne kompetence II – kompetence ravnanja z zaposlenimi in strankami

Razporeditev posameznih modulov v tri različna učna področja in časovni okvir prikazuje spodnji graf. Časovni okvir posameznega modula pomeni okvirni čas, v katerem naj bi kandidati osvojili teoretično znanje/učne vsebine. Ker pa kvalifikacija vključuje tudi praktično usposabljanje je časovni okvir daljši in je odvisen od organizacije izvedbe celotne kvalifikacije.

2.6 Didaktična struktura modulov

Didaktična priprava modulov je oblikovana praktično in razumljivo. Prav zaradi tega je mogoče module poučevati ločeno od celotne kvalifikacije. Vsak modul zajema uvod, tabele vsebin za poučevanje in učenje, grobi koncept in podrobne urnike, kot tudi uporabljeni materiali za poučevanje in učenje.

V uvodu je predstavljen cilj modula, kratek opis (vsebina), metodološka in didaktična analiza in druge opombe o uporabljenem materialu.

Tabele vsebin za poučevanje in učenje nam dajo vpogled v različne lekcije in učne enote, v vsebino le-teh in materiale za poučevanje in učenje, ki jih lahko uporabimo. Različne lekcije so označene (A, B...) in si sledijo v grobem konceptu ter v podrobnih urnikih.

Grobi koncept nam daje vpogled v skupno število dni usposabljanja. Za posamezen dan so opisane lekcije/učne enote, trajanje enote, učni cilji, učne vsebine, uporabljene učne metode, metode preverjanje znanja kot tudi material in oprema.

Podrobni urnik nam daje podrobni vpogled v učni dan in posamezno učno enoto učnega dne, vsebino, material in učne metode. Predstavlja torej podroben raspored.

Opomba: Tabele vsebin opredeljujejo znanje potrebno za pridobitev kompetenc in veščin, ki jih za dobro opravljanje dela potrebuje specialist za rabljene električne naprave. Primerjavo kvalifikacije na evropskem nivoju lahko zagotovimo le z manjšimi spremembami vsebine. Grobi koncept in podrobni urniki so le priporočila, ki pa jih lahko prilagodimo.

3. Potek in struktura kvalifikacije

V Centrih za ponovno uporabo smo zbrali skupino zaposlenih, ki je testirala module. Usposabljanje je potekalo tako, da smo zaposlenim predstavili module. Po tem so si module pregledali še zaposleni sami, s samostojnim učenjem. Na naslednjem srečanju so podali svoje predloge o spremembah, glede na trenutni sistem rabljenega blaga v Sloveniji. Usposabljanje je potekalo šest dni.

Usposabljanje smo izvedli v zelo okrnjenem obsegu oziroma enkrat na teden, odvisno od delovnega procesa v Centru ponovne uporabe. Veliko dela so kandidati opravili doma kot samostojno delo. Testiranja v celotnem obsegu nismo mogli izvesti zaradi organizacije dela centrov za ponovno uporabo, ki ne dopušča možnosti, da bi trgovino in delovne procese ustavili za ves teden. Mreža CPU ima lokacije v neposredni bližini zbirnih centrov, zato imajo uporabniki (občani) možnost oddaje odpadkov v zbirni center, še uporabnih izdelkov pa v Center ponovne uporabe. Frekvenca dovozov zato ne dopušča prekinitve dela, saj je potrebno vse sprejete izdelke najprej diagnosticirati in nato usmeriti v delovni proces »priprava na ponovno uporabo«. Zato smo testiranje skrčili na najkrajši možen čas in povečali učinkovitost izvedbe.

Kvalifikacija je sestavljena iz, že v prejšnjem projektu razvitih, modulov in sicer: menedžment/upravljanje s poslovnimi procesi, nakup/nabava blaga, sprejem blaga/strank, prodaja in organizacija sprejema blaga itd. Naknadno so bili v tem projektu ~~bili~~ dodani trije specifični in dva kvalifikacijska modula socialnih kompetenc, z gradivi za poučevanje in učenje. Vsi moduli so bili povzeti v posebno skupno kvalifikacijo, kvalifikacijo »strokovnjak za rabljene električne naprave«. Specifični in dva kvalifikacijska modula, ki so bili naknadno oblikovani so:

- skladiščenje in transport rabljenih električnih naprav,
- čiščenje in popravilo rabljenih električnih naprav,
- demontaža in odprodaja rabljenih električnih naprav,
- socialne kompetence I ali osebne kompetence,
- socialne kompetence II ali kompetence ravnanja z zaposlenimi in strankami.

3.1 Priporočene metode poučevanja in učenja

Usposabljanje bo naravnano teoretično. Udeleženci so v vsebinski pregled prejeli module kvalifikacijskega koncepta »strokovnjak za rabljene električne naprave« in podali svoje predloge in mnenja. Usposabljanje je bilo organizirano kot projektno učenje, kandidati pa so veliko vsebin predelali samostojno. Znanje se je preverjalo sproti.

Uporabljene so bile klasična učna metoda podajanja znanja, metoda spraševanja, razprava in delo z delovnimi listi/izročki.

Klasična metoda pomeni neposredno delo učitelja z vsemi kandidati v skupini. V frontalni učni obliki so kandidati v neposrednem odnosu z učiteljem ter v posrednem odnosu z učno snovjo in drugimi kandidati. Učitelj pa je v neposrednem razmerju z učno vsebino. Komunikacija med učiteljem in kandidati je pogosto enosmerna. Uporabna je pri obravnavi zahtevne vsebine in je nepogrešljiva ob problemih razčiščevanja nejasnosti v zvezi z učno snovjo ali potekom dela.

Prednosti frontalne učne oblike so v ekonomičnosti in racionalizaciji, komunikacija učitelja z vsemi kandidati učitelju omogoča, da nadzoruje dogajanje v razredu, zmožnejši kandidati s svojim delovanjem pa lahko spodbujajo šibkejšee kandidate k sodelovanju. Pomanjkljivosti frontalne učne oblike se kažejo v dominantnosti učiteljeve vloge, onemogočena je komunikacija in sodelovanje med kandidati, uniformirano delo lahko učinkuje monotono in za kandidate motivacijsko manj ugodno.

Spraševanje je ena najpomembnejših in najstarejših metod zbiranja podatkov. To je posebna oblika odnosa med posameznikom ali med posameznikom in skupino. Je oblika komuniciranja, ki se razlikuje od običajnega pogovora neformalne narave predvsem po namenu in vsebini.

Razprava je metoda, kjer si kandidati medsebojno izmenjujejo ideje, razpravljajo o eksperimentalnih rezultatih ali načrtujejo nove dejavnosti. Diskusija poteka po učiteljevih navodilih ali spontano. Skupinska diskusija razvija pri kandidatih sposobnost vodenja in kritičnega mišljenja, razvija občutek za skupinsko delo in je zelo primerna za spreminjanje stališč skozi demokratičen dialog.

Delo z delovnimi listi/izročki poteka individualno, kjer kandidati rešujejo vaje obravnavane snovi. Z delovnimi listi/izročki kandidati ponovijo osvojeno znanje končane lekcije in jih vnaprej uporabljajo za hitro ponovitev snovi.

Poleg strokovnih znanj, ki so v Second Hand sektorju nujno potrebne, se morajo kandidati naučiti torej tudi socialnih veščin, ki jim bodo pomagale pri delu z ljudmi.

3.2 Učni cilji in kompetence posameznega modula

V okviru projekta »QualiProSH Electro« bo za sektor »second hand«, na podlagi rezultatov prejšnjih projektov »QualiProSecondHand« in »QualiProSH«, razvit Evropski kvalifikacijski koncept »Strokovnjak za rabljene električne naprave«. Le-ta bo razvit v sodelovanju s petimi Evropskimi državami (Nemčijo, Avstrijo, Finsko, Slovenijo in Bolgarijo). Prilagojen in testiran bo na ciljni skupini »zaposleni oziroma kandidati za delo v sektorju second hand« ter se bo izvajal trajnostno. Osnova za razvoj kvalifikacije je delovni proces, v povezavi z analizo rezultatov prejšnjih projektov kot tudi že oblikovani kvalifikacijski moduli in njihove strukture. Osnova za razvoj kvalifikacije pa so tudi dodatni izdelki razviti v projektu »QualiProSH II«, kot so standardi kvalitete, orodja za identifikacijo kompetenc in preverjanje kakovosti.

Za potrebe projekta se je nazadnje oblikovalo tudi PPT prezentacije za posamezni modul. To se je izdelalo z namenom, da bomo lahko v bodoče usposabljali tudi s pomočjo spletnih seminarjev, tako imenovanih webinarjev. Slovenija je pripravila vsebine PPT prezentacij za *Menedžment / upravljanje s poslovnimi procesi* in *Socialne kompetence I – osebnostne kompetence*

Primer splošni ciljev modula za Socialne kompetence I – osebnostne kompetence:

- komuniciranje,
- reševanje konfliktov,

- sprejemanje kritike,
- timsko delo,
- asertivnost in
- pogajalske sposobnosti.

Ciljna skupina modula:

Opredelili smo se na mlade in oblikovali skupino dijakov, ki obiskujejo poklicno tehniški izobraževalni program elektrotehnik, so pripravljeni sodelovati v projektu in s tem pridobiti možnost za spoznanje sektorja Second Hand ter si tako odpreti dodatne možnosti za zaposlitev oziroma samozaposlitev.

Ali pa skupino, ki so zaposleni v Centru ponovne uporabe Ljubljana in so pripravljeni pomagati pri nastanku novega kvalifikacijskega koncepta.

3.3 Kratak opis vsebine poučevanja in učenja za posamezen modul

Kot že rečeno smo oblikovali modul socialnih kompetenc. Socialne kompetence lahko definiramo kot veščine dobrega shajanja s samim seboj, nato pa še z ostalimi. Lahko jih opredelimo tudi kot sposobnost se prilagajati večkulturnemu okolju. Socialne kompetence se kažejo na področju besedne in nebesedne komunikacije, na sposobnosti delovanja v skupini, reševanju konfliktov, sposobnosti vodenja, sposobnosti komuniciranja v tujih jezikih, delovanja v različnih kulturah, itd. Razvoj socialnih kompetenc pa poteka predvsem s spodbujanjem komunikacije in sodelovanja ter s seminarji s področja komuniciranja, vodenja, vodenja razvojnih razgovorov in drugimi delavnicami.

Socialne kompetence tako določajo, kakšni bodo naši medsebojni odnosi. Z nekaterimi vzorci osebnega vedenja lahko kakovost medosebnih odnosov izboljšamo ali poslabšamo. Pomembno je, da znamo le te prepoznati in da si prizadevamo izboljševati vedenje, ki ne prinaša osebne učinkovitosti. Dokazano je, da so posamezniki z visokimi socialnimi kompetencami uspešnejši, kot tisti brez razvitosti socialnih kompetenc. To pa neposredno vpliva na uspešnost na delovnem mestu.

Socialne kompetence merimo predvsem z reakcijami na neuspeh, sistematičnostjo, iniciativnostjo, sprejemanje kritike, čustveno stabilnostjo, samozavestjo, fleksibilnostjo, zadovoljstvom z delom, družabnostjo in empatijo.

Z modulom torej spoznamo pravilne vzorce obnašanja ter posledično optimiziramo delovni proces. Material za pripravo modula je bil zbran iz različnih učnih knjig, seminarskih nalog ter drugih internetnih virov. Načrt izvedbe usposabljanja je prikazan v treh tabelah in sicer v tabeli 1-vsebina, tabeli 2-načrt in tabeli-3 urnik, ki so priložene modulu.

V tabeli 1 vidimo kako je razporejena učna vsebina oziroma delovni koraki in potreben učni material. Tabela nam daje pregled nad glavnimi vsebinami modula v grobem, po dnevih pa so vsebine razporejene v tabeli 2.

Tabela 2 prikazuje načrt izvedbe usposabljanja. To je načrt po dnevih, ki zajema glavne cilje usposabljanja, vsebine, metode in trajanje, kako se bo izvajala kontrola praktičnega pouka, kakšno gradivo bo uporabljeno in kakšna učilnica oziroma oprema je za to potrebna.

Glavni cilji in vsebine usposabljanja so razdeljene po temah modula. Usposabljanje bo trajalo 6 dni, po od 4 do 6 šolskih ur. Kontrola znanja se bo izvajala predvsem s testi in preverjanji teoretičnega znanja. Kot glavno gradivo usposabljanja se bo uporabljal modul, ki je bil oblikovan posebej za potrebe projekta Second Hand elektro. Za izvedbo usposabljanja ne

bomo potrebovali posebne opreme oziroma posebne učilnice, ker se bodo vsebine modula podajale po klasičnih učnih metodah.

V tabeli 3 je predstavljen urnik posameznega dne usposabljanja, z natančnimi dnevnimi aktivnostmi po urah in metodami podajanja znanja. Najpogosteje bo uporabljena klasična učna metoda podajanja znanja, poleg tega pa bo uporabljena tudi metoda spraševanja, razprava in delo z delovnimi listi/izročki.

Klasična metoda pomeni neposredno delo učitelja z vsemi kandidati v skupini. V frontalni učni obliki so kandidati v neposrednem odnosu z učiteljem ter v posrednem odnosu z učno snovjo in drugimi kandidati. Učitelj pa je v neposrednem razmerju z učno vsebino. Komunikacija med učiteljem in kandidati je pogosto enosmerna. Uporabna je pri obravnavi zahtevne vsebine in je nepogrešljiva ob problemih razčiščevanja nejasnosti v zvezi z učno snovjo ali potekom dela. Prednosti frontalne učne oblike so v ekonomičnosti in racionalizaciji, komunikacija učitelja z vsemi kandidati učitelju omogoča, da nadzoruje dogajanje v razredu, zmogljivi kandidati s svojim delovanjem pa lahko spodbujajo šibkejši kandidate k sodelovanju. Pomanjkljivosti frontalne učne oblike se kažejo v dominantnosti učiteljeve vloge, onemogočena je komunikacija in sodelovanje med kandidati, uniformirano delo lahko učinkuje monotono in za kandidate motivacijsko manj ugodno.

Spraševanje je ena najpomembnejših in najstarejših metod zbiranja podatkov. To je posebna oblika odnosa med posameznikom ali med posameznikom in skupino. Je oblika komuniciranja, ki se razlikuje od običajnega pogovora neformalne narave predvsem po namenu in vsebini.

Razprava je metoda, kjer si kandidati medsebojno izmenjujejo ideje, razpravljajo o eksperimentalnih rezultatih ali načrtujejo nove dejavnosti. Diskusija poteka po učiteljevih navodilih ali spontano. Skupinska diskusija razvija pri kandidatih sposobnost vodenja in kritičnega mišljenja, razvija občutek za skupinsko delo in je zelo primerna za spreminjanje stališč skozi demokratičen dialog.

Delo z delovnimi listi/izročki poteka individualno, kjer kandidati rešujejo vaje obravnavane snovi. Z delovnimi listi/izročki kandidati ponovijo osvojeno znanje končane lekcije in jih vnaprej uporabljajo za hitro ponovitev snovi.

Poleg strokovnih znanj, ki so v Second Hand sektorju nujno potrebne, se morajo kandidati naučiti torej tudi socialnih veščin, ki jim bodo pomagale pri delu z ljudmi. S tem modulom bodo osvojili del teh kompetenc.

3.4 Časovni okvir / vrstni red modulov

Usposabljanje za testiranje modulov je potekalo v naslednjem vrstnem redu:

- Prvi dan-pregled modulov in strukture testiranja
- Drugi dan-pregled kvalifikacijskih modulov
- Tretji dan-predlogi in spremembe
- Četrty dan-vključitev predlogov in sprememb
- Peti dan-ponovni pregled kvalifikacijskih modulov
- Šesti dan-testiranje kvalifikacijskega okvirja glede na nacionalni sistem

Prvi dan smo udeležencem predstavili testiranja modulov in strukture testiranja. Kandidati so drugi dan testiranja prebrali celotno kvalifikacijo kot samostojno delo. Tretji dan so podali

predlog in spremembe glede na nacionalni sistem sektorja rabljenega blaga. Četrti dan testiranja so kandidati in učitelj pregledali spremembe in če je bilo to potrebno so jih umestili v module. Peti dan usposabljanja so ponovno pregledali kvalifikacijo in šesti dan izvedli testiranje kvalifikacije glede na nacionalni sistem.

Testiranje je bilo izvedeno v šestih dneh (v šestih tednih), pri čemer je bilo testiranje odvisno od delovnega procesa v centrih ponovne uporabe.

Časovni okvir usposabljanja za kandidate pa je načrtovan in izpisan v razdelku **Didaktična struktura modulov**. Primer za posamezen modul si lahko ogledate spodaj.

Primer za menedžment/upravljanje s poslovnimi procesi

	Dan 1	Dan 2	Dan 3
	Mini podjetja in njegove prednosti	Osebni razvojni načrt	Učitelji za usposabljanje v okviru mini podjetja in usposabljanje socialnih veščin
	Lekcija A	Lekcija B	Lekcija C
Vsebine	<ul style="list-style-type: none"> • Predstavitev vseh kandidatov • Predstavitev projekta/modula • Pregled mini podjetja in proces ocenjevanja 	<ul style="list-style-type: none"> • Pisanje PDP po korakih • Zakaj je samoocenjevanje tako pomembno • Priprava osebne mape dosežkov 	<ul style="list-style-type: none"> • Vrste komunikacije • Učenje komuniciranja • Vrste vlog

	Dan 4	Dan 5	Dan 6
	Učitelji podjetništva, poslovne komunikacije in usposabljanje vodilnega osebja	Finančnik	Ocenitev modula
	Lekcija D	Lekcija E	Konec
Vsebine	<ul style="list-style-type: none"> • Ponovitev dneva 3 • »Brainstorming« o poslovnem načrtu • Cilji poslovnega komuniciranja • Igranje vlog • 	<ul style="list-style-type: none"> • Računovodska poročila in sestavni deli računovodstva, kot so knjigovodstvo, proračun, itd. 	<ul style="list-style-type: none"> • Ponovitev pretekle snovi • Viharjenje možganov